

NACIONALINIS MAISTO IR VETERINARIJOS RIZIKOS VERTINIMO INSTITUTAS

Degaičių Bendruomenės pirmininkei
Vitai Kazlauskienei

2013-04-12 Nr. 3A-330
[2013-03-14 Nr. 13-7
[2013-03-27 Nr. 13-7/1

Lietuvos pieno ūkio asociacijai
Rigildai Banienei

Kopija

Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai

DĖL RIZIKOS VEIKSNIŲ ĮVERTINIMO

Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas, atsakydamas į Jūsų 2013-03-14 raštą Nr. 13-7 „Dėl rizikos veiksnių įvertinimo“ ir Jūsų 2013-03-27 raštą Nr. 13-7/1 „Dėl rizikos veiksnių įvertinimo“, savo kompetencijos ribose pateikia nuomonę dėl galimos rizikos planuojant ūkinę veiklą Gaudikaičių kaime, Degaičių seniūnijoje, Telšių rajone.

Pagal Jūsų raštuose ir Poveikio vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją planuojama ūkinė veikla yra vištų dedeklių auginimas. Tai numatoma vykdyti sklypo ribose, kur šiuo metu yra UAB „Anulėnų paukštynas“. Infekcinės ligos gali pasireikšti bet kurioje paukščių laikymo sistemoje, tačiau tas pasireiškimas įvairiose sistemose bus skirtingas. Teritorijos projektavimas ir valdymas turėtų būti suplanuoti specialiai šiam tikslui. Jeigu paukštyne ar paukščių laikymo vietoje pasireikštų paukščių gripas, paukštynui būtų taikomi griežti apribojimai. Naminiams paukščiams užsikrėtus tam tikrų kamienų paukščių gripo virusais gali kilti epizootijos masto protrūkis ir sukelti naminių paukščių gaišimą bei problemas, dėl kurių gali kilti pavojus pirmiausiai paukštininkystės sektoriaus pelningumui. Protrūkio atveju yra būtina užkirsti kelią tolesniam infekcijos plitimui, atidžiai stebint ir ribojant naminių paukščių vežimą ir produktų, kurie gali būti užkrėsti, vartojimą, griežtinant biologinio saugumo priemones visais paukštininkystės sektoriaus lygiais, valant ir dezinfekuojant užkrėtus ūkius, aplink protrūkio židinių nustatant apsaugos ir stebėsenos zonas. Oficialiai nustačius paukščių gripą ir siekiant užkirsti kelią infekcijos plitimui į kitas paukščių laikymo vietas (ūkius) yra nustatoma apribojimų zona, kurios spindulys yra ne mažesnis kaip 3 (trys) kilometrai aplink laikymo vietą ir stebėsenos zona, kurios spindulys yra ne mažesnis kaip 10 (dešimt) kilometrų aplink laikymo vietą, įskaitant ir apribojimų zoną. Apribojimų zonoje naminiai paukščiai ir kiti nelaisvėje laikomi paukščiai patalpinami pastato viduje ir ten laikomi. Nesant tinkamų sąlygų, ar jei būtų pažeidžiami gerovės reikalavimai, paukščiai turi būti izoliuojami kitoje toje pačioje laikymo vietos patalpoje, kad neturėtų kontaktų su kitose laikymo vietose esančiais naminiais paukščiais, kitais nelaisvėje laikomais paukščiais ar laukiniais paukščiais. Naminiai paukščiai, kiti nelaisvėje laikomi paukščiai ar žinduoliai negali būti įvežami į laikymo vietą ar išvežami iš jos be atskiros teritorinės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau - VMVT) leidimo. Iš laikymo vietų, esančių apribojimų zonose, būtų uždrausta šalinti ar naudoti panaudotą

kraiką, taip pat mėsą ar srutas, išskyrus atvejus, kai teritorinė VMVT leidžia. Apribojimų zonose naminių paukščių, kitų nelaisvėje laikomų paukščių, subrendusių paukščių, vienadienių paukščiukų, kiaušinių ir gaišenių vežimas ar vežimas iš laikymo vietų keliais, išskyrus laikymo vietoms priklausančius privažiavimo kelius, arba geležinkeliu būtų draudžiamas. Ribojamas ir (arba) kontroliuojamas žmonių arba transporto priemonių, kurios turėjo kontaktą su naminiais paukščiais, naminių paukščių skerdenomis ir kiaušiniiais, judėjimas. Apribojimų zonoje arba per ją draudžiama vežti naminius paukščius, išskyrus tranzitą pagrindiniais greitkeliais arba geležinkeliais. Stebėsenos zonoje draudžiamas naminių paukščių, subrendusių paukščių, vienadienių paukščiukų, kiaušinių vežimas, išskyrus teritorinės VMVT leidimu taikant biologinio saugumo priemones arba vežant be sustojimo respublikinės reikšmės keliais ir geležinkeliu. Stebėsenos zonoje draudžiamas naminių paukščių, subrendusių paukščių, vienadienių paukščiukų, kiaušinių vežimas į laikymo vietas, skerdyklas, pakavimo centrus ar kiaušinių produktų gamybos įmones, esančias už stebėsenos zonos ribų, išskyrus teritorinės VMVT leidimu. Laikomasi biologinio saugumo priemonių stebėsenos zonoje esančiose laikymo vietose asmenims atvykstant ar išvykstant. Siekdama apsaugoti nuo paukščių gripo plitimo, kompetentinga institucija gali nurodyti taikyti papildomas biologinio saugumo priemones ūkiuose, esančiuose apsauginėse bei stebėsenos zonose ir papildomose draudžiamosiose zonose, o taip pat kitiems nelaisvėje laikomiems paukščiams laikyti skirtose patalpose. Toms priemonėms galima priskirti apribojimus, taikomus transporto priemonių ar asmenų, tiekiančių pašarus ar surenkančių kiaušinius, vežimui, naminių paukščių vežimui į skerdyklas, šalintinių skerdenų surinkimui ir kitokiam personalo, veterinarijos gydytojų arba asmenų, tiekiančių įrangą ūkiams, vežimui.

Paukščių gripo pasireiškimo atveju aukščiau išvardyti apribojimai būtų taikomi tik paukščių laikymo vietoms ir auginamiems paukščiams, kurie patenka į apribojimų ir stebėsenos zonas. Eismas vykstantis tranzitu magistraliniu keliu Šiauliai – Klaipėda nebūtų stabdomas.

Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad planuojant statyti šalyje technologinių procesų ar gamybos masto atžvilgiu analogo neturinčią įmonę, kurios veikla gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai bei įvertinant galimą išmetamų teršalų poveikį maisto gamybos ūkio subjektų produktų kokybei ir vartotojų sveikatos saugai, nustatant ar rekomenduojant sanitarinės apsaugos zonos (toliau - SAZ) dydį, reikėtų išanalizuoti iš statybos užsakovo ar iš projektavimo įmonės gautą informaciją susijusią su kitose šalyse veikiančių analogiškų įmonių poveikiu aplinkai. Epidemiologiškai svarbios veiklos sritys, kuriose nesilaikant nustatytų higienos reikalavimų (t.y. mikrobinių ar cheminių agentų išleidimas iš įmonės), gali kilti pavojus užsikrėsti infekcinėmis ligomis ar kilti neinfekcinių ligų protrūkiai, kadangi paukštininkystė yra susijusi su mikroorganizmų naudojimu ar jų atsiradimu. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos vyriausiojo valstybinio gydytojo higienisto 1996 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 43 yra patvirtintas Cheminių alergenų sąrašas (Žin., 1996, Nr. 20-547), kurio pagrindu galima vertinti pavojų neinfekcinių ligų protrūkių atsiradimui gyventojų tarpe. SAZ ribos nustatomos rengiant bendruosius, specialiuosius ar detaliuosius planus ar atliekant ūkio subjektų rekonstrukcijos, gamybos proceso modernizavimą ar keitimą, kai pasikeičia planuojamos ūkinės veiklos rūšis ar jos intensyvumas. Procesas prasideda savivaldybės tarybai priėmus sprendimą dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo. Nustatyta tvarka suderinta, viešai apsvaistytą ir patikrintą SAZ ribų dokumentą organizatorius teikia tvirtinti savivaldybės tarybai ar jos įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui. Teritorijų planavimo dokumentų rengimas pagal vieną ar kitą tvarką daugiau yra techninės planavimo specialistų išsprendžiamos problemos, o praktika rodo, kad pagrindinė SAZ nustatymo problema yra įteisšinimas ir nustatymas specialiųjų žemės naudojimo sąlygų arba draudimų ir ribojimų tai teritorijai.

Iš aukščiau išdėstyto matyti, kad yra pagrindo kreiptis į Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos rengėjus, kompetentingas institucijas (aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos priežiūros), kurios derina ir tvirtina minėtą ataskaitą dėl medžiagos papildymo ir kompetentingo atsakymo į keliamas problemas. Kadangi planuojama statyti šalyje technologinių procesų ar gamybos masto atžvilgiu analogo neturinčią įmonę, kurios veikla gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai ir visuomenės

sveikatai, manome, kad yra tikslinga kreiptis į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją ir prašyti inicijuoti sudaryti tarpžinybinę komisiją, esamai problemai visapusiškai įvertinti.

Direktorius

Gediminas Pridotkas

ORIGINALAS
NEBUS
SIUNČIAMAS

E. Jacevičius, tel. 272 9400, el. p. ejacevicius@vet.lt
V. Bakasenas, tel. 278 0478, el. p. vbakasenas@vet.lt

Budžetinė įstaiga
J. Kairiūkščio g. 10, 08409 Vilnius

Tel. (8 5) 278 0470
Faks. (8 5) 278 0471
El. p. nmrvrvi@vet.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 190781293

Nr. 14

Kontaktinis asmuo:
Vita Kazlauskienė, gyv. Telšių raj. Degaičių km. Parko g.30, tel 8-699-07722, el. p.
vitalija.kazlauskiene@gmail.com

UAB „Ardynas“,
Gedimino g. 47, Kaunas

Kopijos teikiamos :
Seimo kanceliarija
Seimo nariui Valentinui Bukauskui
Gedimino 53, Vilnius LT 01109

Aplinkos apsaugos agentūra,
A.Juozapavičiaus g. 9, Vilnius

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija,
Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, Lietuva

Telšių visuomenės sveikatos centras,
J. Biliūno g. 3, LT-87317, Telšiai

Telšių rajono savivaldybės administracija,
Žemaitės g.14, LT-87133 Telšiai

IŠVADA/PASTABOS
DĖL „VIŠTŲ DEDEKLIŲ AUGINIMO GAUDIKAIČIŲ KM. DEGAIČIŲ SEN. TELŠIŲ
RAJ. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PATIKSLINTOS ATASKAITOS
2013-06-18

UAB „Ardynas“ 2013 m. birželio 07 d. pakartotinai pateikė (lydraštis Nr. 7-151) Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą „Dėl dedeklių vištų auginimo Gaudikaičių km. Degaičių sen. Telšių raj.“ (toliau – PAV), kartu su PAV pateiktame rašte Nr. 7-151 teigiama, jog senoji PAV redakcija papildyta bei pakoreguota.

Pareiškiamo ir atkreipiamo dėmesį, jog į 2013 m. balandžio 12 d. rašte visuomenės pastabas nėra atsižvelgta, taigi pakartotinai pateiktas PAV išliko su esminiais trūkumais, neaiškumais bei dviprasmybėmis, todėl pareiškiamo, jog planuojama ūkinė veikla negarantuos ir neužtikrins LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai įstatyme numatytų tikslų, iš to akivaizdu, kad planuojama ūkinė veikla numatytoje teritorijoje nėra galima, šiuo dokumentu pateikiame papildomas pastabas (kai kurias patiksliname) bei motyvus dėl planuojamos ūkinės veiklos negalimumo planuojamoje teritorijoje – Gaudikaičių mst. Degaičių sen. Telšių raj.

I.DĖL TELŠIŲ RAJONO BENDRAJAME PLANE NUMATYTOS GAUDIKAIČIŲ
TERITORIJOS KAIP PERSPEKTYVIŲ GYVENAMŲJŲ VIETŲ ZONOS

1.1. Telšių rajono savivaldybės taryba yra patvirtinusi Telšių rajono bendrąjį planą, tai nurodoma ir PAV (PAV, 17 l.), iš šio plano akivaizdžiai matyti, jog aplink visą planuojamos veiklos objektą yra nustatyta perspektyvių gyvenamųjų vietovių įtakos arealų zona. Akivaizdu ir aišku, jog planuojamos ūkinės veiklos objektas apribos bet kokias gyvenamųjų namų statybas ir tokiu būdu paneigs pačio Telšių rajono bendrojo plano sprendinius dėl kelių priežasčių :

i) privalomai nustačius aplink veiklos objektą (paukštyną) sanitarinės apsaugos zoną numatytą pagal teisės aktus, šios zonos spinduliu bus negalima (apribota) gyvenamųjų namų (butų) statyba;

ii) dėl veiklos objekto (paukštyno) realios veiklos ir jo neigiamo poveikio aplinkiniams (kvapai, garsai, įvairūs teršalai) jokia gyvenamųjų namų (butų) statyba taps negalima;

1.2. Be to itin svarbu, jog planuojamos ūkinės veiklos vietos – Gaudikaičių k. Degaičių sen. Telšių raj. žemės sklypo pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio paskirties žemė. PAV nurodoma, jog šiame žemės sklype numatoma statyti 4 vištides (PAV, 26 l.), mėšlidė, gamybiniai cechai, buitinės ir administracinės patalpos. PAV (17 l.) teigiama, kad žemės sklypas bus dalinamas į penkis sklypus nekeičiant žemės ūkio paskirties, būdo ir pobūdžio planuojant modernų vištų dedeklių ūkį ir efektyvią kiaušinių rinkodaros veiklą, modernų kiaušinių gamybos ūkį ir modernią kiaušinių perdirbimo įmonę.

1.3. Atkreipime dėmesį, kad žemės ūkio paskirties žemėje planuojamų objektų statybos yra negalimos, t.y. draudžiamos teisės aktais. Tiek teritorijų planavimo įstatymas tiek poįstatyminiai teisės aktai – Lietuvos Respublikos Aplinkos ministras įsakymu Nr. D1-151 2005 m. kovo 17 d. patvirtino teisės aktą „Dėl žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžio specifikacijos“ (toliau – Specifikacija) bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. 3D-37/D1-40 2005 m. sausio mėn. 20 d. „Dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypų naudojimo būdų turinio, žemės sklypų naudojimo pobūdžio sąrašo ir jų turinio patvirtinimo“ (toliau – Sąrašas) nurodo sąlygas, pagrindus tikslu statyti žemės sklype gamybinius (pramoninius) objektus. Būtent Specifikacijoje numatyta, jog žemės ūkio paskirties žemėje negali būti statomi gamybos, sandėliavimo (pramoninės) paskirties statiniai, tokio pobūdžio statiniai gali būti projektuojami bei statomi „Kitos paskirties žemėje“. Kitas teisės aktas „Sąrašas“ reglamentuojantis žemės naudojimo būdus, pobūdį nurodo, kad pagal žemės naudojimo būdą - specializuotuose sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių, taipogi negalima planuojama veikla.

1.4. Taigi PAV nurodomas teiginys, jog esama žemės ūkio paskirtis „Žemės ūkio paskirtis“ nebus keičiama į „Kitos paskirties žemė“ prieštarauja teisės aktų reikalavimams, todėl PAV laikytinas neteisėtu bei negali būti patvirtintas.

II. DĖL SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS NUSTATYMO PRIVALOMUMO

2.1. PAV dalyje „Sanitarinė apsaugos zona“ PAV rengėjas analizuoja teisės aktus susijusius su Sanitarinės apsaugos zonos nustatymu, tuo pačiu pažymi, jog pagal LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimą Nr. 343, kuriuo patvirtintos Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir jų 73 punktas nurodo, jog pastatai, kuriuose laikomos vištos, broileriai nustatomas sanitarinės apsaugos zonos dydis - 1000 m. (PAV, 107 l.). Deja dėl visiškai nežinomų priežasčių PAV (PAV 109 l.) nurodoma, jog : „Įvertinus visus duomenis ir aplinkybes, daroma išvada, kad planuojai ūkinei veiklai – vištų dedeklių auginimas (759 360 paukščių), kartu įvertinant ir greta planuojamą kiaušinių rūšiavimo, perdirbimo ir fasavimo cechų bei pašarų gamybos fabriko veiklą sanitarinės apsaugos zonos ribą galima nustatyti sutapadinant su UAB „Anulėnų paukštynas“ žemės sklypo ribomis“.

Ši išvada visiškai nemotyvuota, nepagrįsta bei neteisėta, kadangi prieštarauja teisiniam reguliavimui.

2.2. PAV nurodoma (PAV 38 l.), jog bus statomi nauji pastatai tiek gamybinei veiklai (cechai ir pan.) tiek vištų auginimo paskirčiai statomi pastatai. Paukštininkystės ūkių technologinio projektavimo taisyklės ŽŪ TPT 04:2012 patvirtintos LR Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-473 (2012-06-21), nustatančios pagrindinius technologinius reikalavimus **projektuojant naujai statomas ir rekonstruojamas paukštides, peryklas ir kitus statinius** ir leidžia įgyvendinti svarbiausias nuostatas, užtikrinančias paukščių gerovę, efektyvią gamybą, švarią aplinką ir saugų darbą, šios taisyklės **imperatyviai įpareigoja (taisyklės 24 punktas) paukštininkystės ūkius nuo gyvenviečių ir visuomeninės paskirties statinių atskirti sanitarinės apsaugos zonomis, vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimais.** Be to šių

taisyklių 25 punktas nurodo, kad atstumai iki kitos paskirties gamybinių objektų (žemės ūkio produkcijos sandėlių ir kitų žemės ūkio įmonių), nesusijusių su projektuojamu paukštininkystės ūkiu, nustatomi taipogi vadovaujantis sanitarinėmis ir priešgaisrinėmis normomis. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 343 (1992-05-12) patvirtino specialias žemės ir miško naudojimo sąlygas, šių sąlygų 73 punktas įpareigoja pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai (vištos), su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, kai vištų planuojama laikyti **daugiau kaip 300 SG nustatyti sanitarinę ne mažesnę kaip 1000 metrų apsaugos zoną.**

2.3. Taigi **šių dviejų teisės aktų analizė leidžia daryti išvadą, kad ši zona turi būti nustatyta bei įteisinta teisės aktų nustatyta tvarka.** Ataskaitos rengėjo argumentai, kad ši zona bus nustatyta/patikslinta atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimo pagal LR sveikatos apsaugos ministro 2004-07-01 įsakymą Nr. V-491 „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“, o PAV nurodytas teiginys jog sanitarinės apsaugos zonos ribą galima nustatyti ją sutapadinant su UAB „Anulėnų paukštynas“ ribomis **neatitinka tikrovės bei nustatyto teisinio reguliavimo reikalavimų.** Todėl jau vien dėl reikalavimo nesilaikymo PAV laikytinas neteisėtą bei negali būti tvirtinamas.

2.4. Be to PAV skyriuje „Sanitarinė apsaugos zona“ (107 l.) nepagrįstai nurodoma, jog gretimuose žemės sklypuose nėra įregistruotos specialios žemės naudojimo sąlygos (SAZ). Specialiuose registruose yra įregistruotos Žemaitijos pienas (identifikavimo Nr. 2374) ir Tichės (identifikavimo Nr. 2407) vandenviečių sanitarinės apsaugos zonos (Lietuvos geologijos tarnybos prie aplinkos ministerijos), apsaugos zonos (I, II, III) pažymėtos viešame žemėlapyje (www.geoportal.lt/copyright). Duomenų tvarkytoju paskirta Žemės nacionalinė tarnyba, šie duomenys vieši ir visiems privalomi (duomenys priedami – Priedas Nr. 1, 2, 3).

2.5. Be to Lietuvos Respublikos aplinkos ministras ir Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministras įsakymu patvirtinę „Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų“ aprašą juo nustatė reikalavimą, kad nuo mėšlidžių ir (ar) srutų kauptuvų, tirštojo mėšlo rietuvių prie tvarto iki vandens kaptazo įrenginių (šachtinių, gręžtinių šulinių ir kt.) **turi būti laikomasi atstumų,** kurie nustatyti Gręžinių vandeniui tiekti ir vandens šiluminei energijai vartoti projektavimo, įrengimo, konservavimo bei likvidavimo tvarkoje LAND 4-99, patvirtintoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 417 (Žin., 1999, Nr. 112-3263), Lietuvos higienos normoje HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-613 (Žin., 2006, Nr. 81-3217) ir Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652).

III. DĖL ORO VALYMO ĮRENGINIŲ

3.1. Visuomenė buvo pateikusi pastabas ir klausimus UAB „Ardynui“, į kuriuos gauti atsakymai tėra tik atsiraišinėjamojo pobūdžio. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (Organizatorius) suteikė galimybę supažindinti visuomenės atstovus su Olandijos paukštynais, kuriuose yra analogiški valymo įrenginiai (Thielen Castenray ir Classens Oirlo Vastgoed BV). Paaiškėjo, kad tai nėra joks analogas - paukščių kiekis šiuose paukštynuose daug mažesnis (iki 300 tūkst.). Dėl skirtingų gamtinių oro sąlygų Olandijos paukštynuose nėra mėšlidžių, kuriose mėšlas būtų kaupiamas 6 mėn. (šiuo atveju reikalinga 1 ha mėšlidė), nebuvo detalizuota mėšlo džiovinimo technologija, paukštynuose įdiegti cheminio ir biologinio valymo įrengimai, kuriems gamintojai INNO plus deklaruoja visai kitus amoniako, kvapų ir kietųjų dalelių valymo efektyvumo koeficientus, nei PAV rengėjai. Gamintojas neturi atitikties deklaracijos ir atitikties sertifikato, galiojančio ES.

3.2. Pasirinkdami **cheminio** oro valymo technologiją ir **nepatvirtintais** duomenimis nustatydami tokį aukštą amoniako išvalymo laipsnį -0,9, kietųjų dalelių-0,35, kvapų sumažinimo-0,4 PAV

rengėjai (gamintojai deklaruoja amoniako išvalymo laipsnį cheminio oro valymo atveju -0,85, kvapų- 32, naujam PAV jau nurodoma 40 proc.) neįvertina biologinio- virusologinio fono.

3.3. Šiuo atveju apie 800 tūkst. vištų ferma (arba pavertus SG apie 53 150 kiaulių ar 5300 karvių ferma) planuojama prie miesto ribos (atstumas iki miesto ribos ženklo apie 300 m , Gaudikaičių gyvenvietės apie 150 m, pirmo gyventojų- 78 m, AB „Žemaitijos pieno“ -800 m) skleis ne tik cheminę, bet ir bakteriologinę- virusologinę taršą. **Todėl planuojami cheminiai filtrai turi būti pakeisti biologiniais filtrais. Vadinasi PAV ataskaitoje keičiami technologiniai procesai- reikalinga tikslinti PAV ataskaitą , kurios pagrindas- nauji amoniako, taršos ir kietųjų dalelių koeficientai.** Jei šiuo atveju vėl bus pasirenkama Olandijos INNO plus gamintojo įranga- turi būti pateikta visa reikiama dokumentacija, patvirtinanti įmonės technologijos atitikimą ES reikalavimams.

IV. DĖL TARŠOS VEIKSNIŲ VERTINIMO IR DUOMENŲ PATEIKIMO NETEISINGUMO

4.1. PAV teigiama (102 psl.), „kad išmatuotas kvapo intensyvumas, prie Telšių valymo įrenginių sklypo ribos, pavėjui nuo valomų nuotekų baseinų buvo 23 OU/m^3 . Organoleptiškai šioje vietoje jautėsi stiprus valymo įrenginių skleidžiamas specifinis kvapas, kuris suintensyvėdavo arba tapdavo silpnesnis keičiantis vėjo kryptčiai“. Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir 5 punktas nurodo, kad didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OU/m^3), taigi esamoje situacijoje faktinė kvapų tarša yra didesnė nei leistina norma. Esant tokiai faktinei bei teisei situacijai Ataskaitoje turi būti atliktas suminis kvapų įvertinimas bei **pateikti duomenys, kad šis taršos veiksnys (suminis/susumavus) neviršija teisės aktais nustatytų reikalavimų, t.y 8 OU/m^3 normos.**

4.2. PAV teigiama jog : „šiuo metu veikiančios paukštidės stacionariame taršos šaltinyje išmatuota kvapo koncentracija 384 OU/m^3 “, melagingai nurodoma, jog šiuo metu vykdoma veikla, patikrinus UAB „Anulėnų paukštynas“ duomenis apie veiklos vykdymą, iš duomenų matyti, kad veikla seniai nebevykdoma, todėl PAV skaičiavimai susiję su kvapais ar kitais teršalais, kurių dydžiai (skaičiai) pateikti (paskaičiuoti) tariamai vykdomos veiklos pagrindu laikytini niekiniais.

V. DĖL KITŲ PAV PRIEŠTARAVIMŲ TEISĖS AKTAMS

5.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras ir Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministras įsakymu patvirtino „Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimus“, būtent aprašo 24 punktas **įpareigoja asmenis, kurie vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laikantys ar ketinantys laikyti daugiau kaip 1 200 SG, turi parengti bendrą mėšlo ir srutų tvarkymo planą, kuriame būtų numatytas ne mažiau kaip 75 proc. viso susidariusio mėšlo ir (ar) srutų kiekio.** Plane turi būti informacija apie: a) susidarančio mėšlo ir (ar) srutų kiekį; b) valdomos žemės plotą; c) sudarytas sutartis su kitais žemės valdytojais dėl mėšlo ir (ar) srutų naudojimo trešimui ar kitokiam naudojimui (komposto, biodujų gamybai ar pan.). Taigi ši informacija bei rašytiniai dokumentai turi būti pateikti pareiškėjui.

5.2. Prie PAV pridėtos tik sutartys (preliminarios pirkimo – pardavimo), **kaip matyti iš šių sutarčių, jų galiojimas yra pasibaigęs**, štai kaip pavyzdys pateiktina sutartis sudaryta 2011 m. balandžio 26 d. sudarytos su Jonu Mažrimu, matyti, jog šalys susitarė iki 2013 m. balandžio 26 d. sudaryti pagrindinę paukščių mėšlo pirkimo – pardavimo sutartį, taigi iš to akivaizdžiai matyti, kad ši, kaip ir analogiškos kitos sutartys jau yra negaliojančios (pvz. su ŽŪB „Žlibinai“- galioja iki 2013-04-27, . Pagrindinių mėšlo pirkimo – pardavimo sutarčių kaip priedų prie PAV nėra pateikta, darytina išvada, jog nėra sudarytų sutarčių su žemės valdytojais, tokiu atveju pažeidžiamos teisės akto reglamentuojančio mėšlo bei srutų tvarkyma.

VI. DĖL EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VERTINIMO BEI PRIEMONIŲ TAIKymo

6.1. Ataskaitoje visiškai nėra nurodoma informacija apie galimas ekstremalias situacijas, priemones (ligas, pasekmes sutrikus elektros tiekimui, sugedus technologinei įrangai, kilus gaisrai ar esant kitoms ekstremalioms situacijoms) joms išvengti ar sušvelninti ar/ir padariniams likviduoti, kas pagal PŪVPAPĮ 9 str. 1 d. privaloma, deja tik deklaruojama, kad ekstremalių situacijų sprendimai, priemonės ir būdai bus numatyti techniniame projekte, akivaizdu, kad Ataskaitos rengėjas pažeidžia įstatymo reikalavimus. Turbūt kiekvienam aišku, kad esant tokiam didžiauliam paukščių kiekiui atsiranda įvairios grėsmės. Visuotinai žinoma, kad paukščiai, tame tarpe vištos serga įvairiomis ligomis, taipogi paukščių gripu, niukaslį liga. Štai Lietuvos Respublikos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. B1-553 (2007-06-15) patvirtintuose Paukščių gripo kontrolės reikalavimuose yra nustatytos ypač griežtos sąlygos tikslu sušvelninti paukščių gripo pasekmes, štai šių reikalavimų 35.1. p. nurodoma, kad nustačius paukščių gripo atvejį nustatoma apribojimo zona, kurios spindulys yra ne mažesnis kaip 3 (trys) kilometrai aplink paukščių laikymo vietą, be to net 10 km. spinduliu aplink ligos židinį nustatoma stebėjimo zona. Šiose zonose taikomos įvairios specialios prevencinės priemonės bei būdai, kurios apriboja ar/ir draudžia visuomenės ar esamų verslo subjektų elgesį, analogiški padariniai būtų taikomi ir Niukaslį ligos atveju. Ligų padarinių kontekste svarbi ta aplinkybė, kad visiškai šalia praeina magistralinis kelias (A-11) Šiauliai – Palanga, kuris patektų į jį 3 km. sanitarinę zoną.

VII. DĖL PAV EKSPERTIZĖS ATLIKIMO IR IŠVADOS PATEIKIMO

7.1. Kadangi planuojama ūkinė veikla pagal jos mastą, specifiką gali sukelti ypač neigiamas pasekmes visuomenei, aplinkiniams objektams, atsižvelgiant į tai, jog Europos sąjungoje bei aplinkiniuose kituose regionuose (šalyse) nėra tokių analogų, kai vienoje vietoje (teritorijoje) auginama apie 800 000 vnt. paukščių bei toje pačioje teritorijoje (vietoje) ketinama vykdyti ir kitą ūkinę – komercinę veiklą, įvertinus tą faktą, jog planuojamos ūkinės veiklos objektas būtų visiškai arti miesto bei miestelių, PAV privalomai turi būti įvertinta nepriklausomų, atestuotų specialistų (ekspertų).

7.2. PAV vertinimas (ekspertizė) turi būti atlikta ir dėl to, jog planuojamos ūkinės veiklos subjektas/ai savo veikloje planuoja naudoti įvairias pavojingas chemines medžiagas, jas ketina naudoti ypač dideliais kiekiais. Be to pačiame PAV daug įvairių skaičių, formulių ir skaičiavimų, taipogi PAV dėstomi ir kiti specifiniai dalykai ar daromos išvados, kas reikalauja specialių žinių, dėl to taipogi būtina atlikti šio PAV vertinimą (ekspertizę) bei pateikti išvadą.

7.3. LR Planuojamos veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 6 str. 3 punktas suteikia teisę atsakingai institucijai kviesti konsultantus (ekspertus) tikslu atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos turinio įvertinimą jo atitikimo LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, LR Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų atitikčiai. LR Sveikatos priežiūros įstatymo 38 str., 39 str. nurodo, jog pagal šio įstatymo nuostatas atliekamas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kurio metu būtų nustatomas visuomenės sveikatai darančių įtaką veiksnių galimas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai, t.y. tikslu nustatyti įvertinti fizikinių, cheminių, biologinių ir kitų veiksnių galimą poveikį asmenų sveikatai priimant išvadą.

7.4. Atsižvelgiant į tai, jog tiek LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas tiek LR Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas numato galimybę įvertinti planuojamą ūkinę veiklą ir poveikį visuomenei, aplinkai bei kitiems objektams ar subjektams, manytume, jog PAV gali būti vertinama nustatant PAV vertinimo procedūras, paskiriant ekspertus (ekspertines organizacijas) veikiant kartu tiek LR Aplinkos apsaugos agentūros departamentui tiek LR Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotai institucijai (įstaigai), t.y. bendraujant ir priimant šioms institucijoms

bendrą sprendimą PAV vertinimo klausimais, priešingu atveju (šioms institucijoms nusprendus kitaip), šios abi institucijos turėtų atskirai inicijuoti PAV vertinimą, nustatant PAV vertinimo procedūras, paskiriant ekspertus ar/ir ekspertines organizacijas bei priimant atskiras PAV vertinimo išvadas.

Atsižvelgiant į išdėstytą ir vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 9 straipsnio 4 ir 5 dalimis, 6 str. 3 p., LR Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 38 str., 39 str., 40 str.,

p r a š o m e :

1. Pateikti parengtą bendrą mėšlo ir srutų tvarkymo planą, kuriame būtų numatytas ne mažiau kaip 75 proc. viso susidariusio mėšlo ir (ar) srutų kiekio. Plane turi būti informacija apie: a) susidarančio mėšlo ir (ar) srutų kiekį; b) valdomos žemės plotą; c) sudarytas galiojančias sutartis su kitais žemės valdytojais dėl mėšlo ir (ar) srutų naudojimo tręšimui ar kitokiam naudojimui (komposto, biodujų gamybai ar pan.);
2. Skirti ekspertizę tikslu įvertinti UAB „Ardynas“ paruoštą Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą „Dėl vištų dedeklių auginimo Gaudikaičių k. Degaičių sen. Telšių raj.“ (antrąją redakciją), ją įvertinant tiek pagal LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo bei LR Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo nuostatas, jos procedūras bei ekspertų (ekspertinių organizacijų) paskyrimo klausimus sprendžiant kartu (LR Aplinkos apsaugos agentūrai bei LR Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotai kompetentingai valstybės institucijai) tikslu pateikti išvadą ar,
3. nurodytos Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos turinio vertinimą, procedūras, ekspertų (ekspertinių organizacijų) paskyrimo klausimus išsprendžiant ir atliekant atskirai – LR Aplinkos apsaugos agentūrai ir LR Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotai kompetentingai institucijai tikslu pateikti išvadą.

PRIDEDAMA : Duomenys iš vandens gręžinių apsaugos zonų registro, Priedas Nr. 1, Priedas Nr.2, Priedas Nr. 3;

Visuomenės ir savivaldybės atstovai :

Telšių rajono Degaičių kaimo bendruomenės pirmininkė		Vita Kazlauskienė
Telšių rajono savivaldybės Tarybos narys		Sigitas Motūzas
Gaudikaičių kaimo gyventojų atstovas		Saulius Lečkauskas
Gaudikaičių kaimo gyventojų atstovas		Raimondas Sinkevičius
Gaudikaičių kaimo gyventojų atstovė		Asta Ruikienė
UAB „Branča“ savininkas		Kęstutis Kurlys

TELŠIAI

M 1:25000

www.geoportal.lt, 2013-05-20

